

آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه اجتماعی

فاطمه سیاحی^۱

حوا گرگی بندری^۲

مطهره جمشیدیان^۳

چکیده

امروزه کسی نمی تواند آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز را در جامعه انکار کند، چرا که زنان نیمی از پیکره اجتماع را تشکیل داده و نقش او را در رشد و تعالی انسان و جامعه انسانی مهم تلقی کرده اند و بسیاری از چرخ های، اقتصادی، آموزشی و خدمات با دستان توانمند آن به حرکت در می آید، این واقعیتی انکارناپذیر است، که عدم حضور زن می تواند به پیکره جامعه صدمه بزند و یکی از شاخصه های مهم برای سنجش توسعه هر کشور نحوه حضور زنان در محیط جامعه می باشد، زیرا توسعه یک کشور بسته به حضور و مشارکت همگانی افراد به خصوص زنان سنجیده می شود. مقاله حاضر با روش توصیفی-تحلیلی با استفاده از منابع کتابخانه ای به هدف بررسی آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه ی اجتماعی است و به آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه اجتماع می پردازد که شامل: استحکام بخشیدن به خانواده، تربیت نسل تمدن ساز، افزایش معنویات در اجتماع، سبک زندگی تمدنی، تقویت نیروی انسانی، الگوی بانوان تمدن ساز می باشد.

کلید واژه: اجتماعی، بانوی تمدن ساز، تمدن

^۱ طلبه سطح دو، حوزه علمیه الزهرا (س)، بندرعباس، fatemeh.s.7965@gmail.com

^۲ طلبه سطح دو، حوزه علمیه الزهرا (س)، بندرعباس، gorgi.bandari.66@gmail.com

^۳ طلبه سطح دو، حوزه علمیه الزهرا (س)، بندرعباس، motaharehga2001@gmail.com

مقدمه

امروزه کسی نمی تواند نقش کاربردی حضور بانوان تمدن ساز را در جامعه انکار کند چرا که زنان نیمی از پیکره اجتماع را تشکیل داده و نقش او در رشد و تعالی انسان و جامعه انسانی بر همگان آشکار است و بسیاری از چرخ های اقتصادی آموزشی و خدمات با دستان توانمند آن به حرکت درمی آید این واقعیتی انکارناپذیر است حضور بانوی تمدن ساز نقش و تأثیر به سزایی در شکل گیری و پیشرفت تمدن ها و فرهنگ ها دارد. مفهوم حضور بانوی تمدن ساز معمولاً به بررسی و تأکید بر نقش زنان در تاریخ جامعه می پردازد و نشان می دهد که چگونه زنان در طول تاریخ به عنوان سازندگان و پیشگامان تمدن ها عمل کرده اند

رسالت تاریخی زنان تمدن ساز به معنای حضور آنان در تغییر ارزشها و ارتقای تفکرات و تعالی رفتار عمومی جامعه به شمار رفته و زنان عناصری موثر در تغییر ارزش ها و باورها و اخلاقیات در جامعه دانسته می شوند، زن به عنوان محور کلیدی این نهاد نقش بی بدیل را در انتقال تکامل گرایی به افراد و خانواده وبا واسطه به جامعه ایفا می نماید

زنان یکی از مهم ترین گروه های اجتماعی متأثر از کیفیت زندگی در عین حال موثر بر آن هستند، این گروه عظیم اجتماعی از آن که ارتباط مؤثری با گروه های اجتماعی جامعه دارند، علاوه بر وظایف شخصی و خانوادگی نقش فعالی در پیشرفت های اجتماعی و توسعه پایدار آن ایفا می کنند و علاوه بر آن در تسریع و توسعه پایدار جامعه مسئولیت بسیار جدی و تعیین کننده ای بر عهده دارند، پس باید به این امر مهم پی ببریم که ضرورت ایجاد جامعه سالم در مشارکت بانوان است، عدم حضور زن در بعضی فعالیت های اجتماعی می تواند به پیکره جامعه صدمه بزند.

زنان بزرگ در تاریخ و فرهنگ اسلامی و انسانی، نقش های بسیار مهمی را ایفا کرده اند و به عنوان الگوهای برجسته ای برای زنان و مردان شناخته شده اند، حضرت حوا به عنوان اولین زن و مادر بشریت، نماد آغاز زندگی و خانواده است که نقش بی بدیلی در ایجاد جامعه داشته و همچنین زنانی که بعد از ایشان بوده و برای تمدن سازی جامعه خود تلاش فراوانی کرده اند، این زنان نه تنها در زمان خود، بلکه در طول تاریخ هم به عنوان نماد زن تمدن ساز شناخته شده اند. (نقش بانوان در تمدن سازی براساس بیانیه ی گام دوم انقلاب، نادر کاظمی ورملة، منیره شکرنگی، ویراستار:

غلامعلی نجفی

کتاب ها و مقالاتی که درباره ی حضور بانوان تمدن ساز وجود دارد از جمله: کتاب حضور زن در عرصه های اجتماعی اقتصادی از نگاه آیات و روایات از آقای احمد طاهری نیا، که در آن براساس آیات و روایات به بررسی حضور زن در اجتماع و اقتصاد پرداخته است، کتاب زن دین سیاست نوشته خانم زهرا آیت الهی که اهمیت مشارکت سیاسی زنان در اجتماع را مورد بررسی قرار داده است، مقاله نقش رسالت زن، زن و خانواده بر گرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب مد ظله العالی نوشته امیر حسین بانکی پور فرد که در مورد زنان و رسالت آنها و ارزشمندی کار آنها می پردازد، کتاب زن و بازیابی هویت حقیقی (گزیده بیانات حضرت آیت الله خامنه ای مد ظله العالی، محسن کربلایی نظر و جمعی از محققین

۱۳۹۰؛ این کتاب به گردآوری جامع و منظمی از فرمایشات رهبرانقلاب مدظله‌العالی درمورد زنان با موضوعات مختلف پرداخته است.

در این مقاله تلاش شده که آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه اجتماع با دیدگاه حضرت آیت الله خامنه‌ای مورد بررسی قرار بگیرد، که مقاله حاضر در دو بخش: ۱_ مفهوم شناس و ۲_ بیان آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه اجتماع، تنظیم شده است.

۱_ مفهوم شناسی

اجتماعی:

معنای لغوی اجتماع: گرد آمدن، تجمع، اجماع، (لغت نامه دهخدا زوزنی)

واژه community به معنای اجتماع از ریشه لاتین communis به معنای عامه گرفته شده است

در زبان فارسی اصطلاح اجتماع از زبان عربی اخذ شده به معنای جماعت، انبوهی، اشتراک، وفاق عمومی و شباهت زیستی گروهی از جانوران یا گیاهان یک منطقه جغرافیایی با شرایط مساوی به کار رفته است. (مهدی بختیاری ۲۴آبان ۱۳۹۳) (اجتماع community پژوهش در یافت شده در ۱۴ اکتبر ۲۰۱۶) (آراسته خو، محمد ۱۳۷۰ نقد و نگرش بر فرهنگ اصطلاحات علمی، اختصاصی ص ۴۷)

منابع طبیعی، نیازسنجی، ریسک، نیت و باور مواردی هستند که باعث ایجاد جوامع مختلف انسانی می گردد، از هنگامی که اینترنت توسعه پیدا کرده است جوامع محدودیت جغرافیایی کمتری دارند و اعضای آن قادرند به صورت برخط آنلاین به شیوه مجازی و دور از هرگونه ملاقات دیدارهای فیزیکی، علائق خود را به اشتراک بگذارند. بنابراین اجتماع به گروهی از مردم گفته می شود که دارای ارزش هایی واحد هستند.

بانوی تمدن ساز

برای شناخت رسالت زنان در تمدن سازی اسلامی باید دیدگاه اسلام را نسبت به شخصیت زن بازشناسی کرد. از دیدگاه قرآن زنان در هویت و حقیقت انسانی با مرد مشترک و از همان گوهر آفریده شده اند و دارای شرافت و کرامت هستند. رسالت زن برای ایجاد تمدن اسلامی دارای دو جنبه مادی و معنوی در خانواده و اجتماع است. رسالت مادی زن در خانواده، امین بودن زن در حفظ و نگه داری کردن اموال شوهر است، و رسالت معنوی زن در کانون خانواده، حفظ

کردن آبروی همسر از طریق تقوا، فراهم آوردن محیطی آرام و امن برای اعضای خانواده و کسب دانش تربیتی و بهداشتی و تغذیه ای برای حفظ اعضای خانواده از بیماری های اخلاقی و جسمی است. و زن باید نسبت به قوانین الهی، مباحث اعتقادی و اخلاقی و نسبت به مباحث روز و علوم جدید آگاهی داشته باشد تا بتواند نقش تربیتی خود را به خوبی ایفا کند. و از رسالت مادی زن در اجتماع می توان به حمایت از کالاهای ایرانی، اقتصاد مقاومتی و شرکت در مناسبت های اجتماعی که حمایت خود را از نظام نشان می دهد مانند شرکت در راهپیمایی ها، انتخابات، و حضور علمی و پژوهشی اشاره کرد

آیت الله خامنه ای در مورد نقش و جایگاه زنان در جامعه اسلامی فرمودند: «اسلام در مورد بینشی که نسبت به زنان و نقشی که بانوان در جامعه دارند «نقش فردی»، «نقش خانوادگی»، «نقش سیاسی»، «نقش اجتماعی» می تواند ادعا کند که همه ملت های مدعی باید از او پیروی نمایند. اگر قرار باشد که در این زمینه کشورهای غربی پشت میز محاکمه قرار بگیرند و پاسخ بدهند، بدون شک آبروی آن ها خواهد رفت.» تبیین نقش زنان در اندیشه رهبری به ویژه در مبحث خانواده.

مقام معظم رهبری در مورد حضور بانوان تمدن ساز در اجتماع می فرمایند:

«اشتغال بانوان از جمله ی چیزهائی است که ما با آن موافقیم. بنده با انواع مشارکت های اجتماعی موافقم؛ حالا چه از نوع اشتغال اقتصادی باشد، چه از نوع اشتغالات سیاسی و اجتماعی و فعالیت های خیرخواهانه و از این قبیل باشد؛ اینها هم خوب است.» (ر.ک: واکاوی نقش اجتماعی زن از منظر آیت الله خامنه ای، فصلنامه نظریه های اجتماعی متفکران مسلمان، بهار و تابستان ۱۳۹۳)

تمدن

واژه المدنیّه، الحضّر، الحضّارَه (طیبیان، ۱۳۷۵؛ ص ۲۷۳ و گلستان قرآن بی تا؛ ج ۳، ص ۳۹۱۲) و civilizational (حجیم، ۱۳۷۵؛ ص ۲۳۳) به ترتیب در عربی و لاتین برای رساندن مفهوم تمدن به کار می رود. در لغت نامه های فارسی، تمدن به معنای شهرنشین شدن، خوی شهری گزیدن و با اخلاق مردم شهر آشنا شدن و انتقال از حالت خشونت، توحش و جهل به ظرافت، انس و معرفت (عمید ۱۳۷۶: دهخدا، ۱۳۷۷: ص ۶۹۷۲ و گلستان قرآن، بی تا: ج ۴، ص ۶۱۰۹) و در مقابل بادیه نشینی (گلستان قرآن، بی تا: ص ۳۸۳۶) و نیز به معنای زندگانی اجتماعی، همکاری مردم با یکدیگر در امور زندگانی و فراهم ساختن اسباب ترقی و آسایش خود (عمید، ۱۳۷۶، ص ۶۱۵) به کار رفته است، همچنین تمدن به معنای مرحله ای از تکامل جامعه اسکان یافته است که در آن سازمان ها و نهادها برای اداره جامعه پدید می آیند، نوع نهادها، سازمان ها، مهارت ها و دستاوردهای فرهنگی در یک کشور منطقه یا عصر معین؛ نوع فرهنگ، مهارت ها و شیوه

رفتاری که معلولا فرد در چنین جامعه ای به دست می آورد (صدری و حکمی، بی تا: ص ۸۶۵) آمده است. معنای مورد نظر در این تحقیق همان نوع فرهنگ، مهارت ها و شیوه رفتاری فرد در جامعه است.

تمدن در اصطلاح مجموعه تدابیری است که انسان برای استفاده از طبیعت به منظور تامین احتیاجات زندگی به کار می برد، چون مبارزه با طبیعت و استفاده از آن مستلزم تعاون افراد با یکدیگر و تشکیل هیئت اجتماعی است. تمدن با زندگی اجتماعی و تعاونی مترادف است (شمیم، ۱۳۴۴: ص ۳۰۵). ابن خلدون در تعریف تمدن، آن را حالت اجتماعی شدن انسان معرفی کرده است (ابن خلدون، ۱۳۶۲: ۷۳)، تعریف رهبر معظم انقلاب مدظله العالی واژه تمدن این است که تمدن را، به معنای زندگی توأم با نظم علمی، با تجربیات خوب زندگی استفاده از پیشرفت های زندگی می دانند (بیانات رهبری ۱۳۷۶/۱۱/۱۴)

۲- آثار و فواید حضور بانوان تمدن ساز در عرصه اجتماع

حضور بانوی تمدن ساز در اجتماع آثار و فواید فراوانی دارد، بانوان عناصری مؤثر در تغییر ارزش ها، باورها و رفتارهای جامعه دانسته شده و می شوند، تردیدی نیست که در روزگار ما چهره تمدن و فرهنگ دگرگون شده است و در این دگرگونی بانوان نقش بسیار مهمی را ایفا کرده اند، آن هم با تربیت نسل تمدن ساز و استحکام بخشیدن به نظام خانواده و افزایش معنویت در اجتماع، سبک زندگی تمدنی، دفاع از حقوق بانوان و همچنین حضور فعال و مؤثر در فعالیت های اجتماعی که باعث تقویت نیروی انسانی در جامعه می شود و همچنین الگویی هستند برای دیگر بانوان جامعه.

استحکام بخشیدن به خانواده

زن مظهر خلاقیت خداوند و عنصر اساسی در تشکیل خانواده در طول قرن هاست و در خانواده جایگاه والایی دارد اگر زن در خانواده آرام و با نشاط باشد بنیاد خانواده مستحکم تر و فرزندان مستقل تر و با نشاط تحویل جامعه می دهد و در این شرایط رشد تحصیلی، اخلاقی، معنوی و عاطفی به شکل نرمال و متعادل صورت می گیرد.

اگر در جامعه ای خانواده مستحکم شد و زن و شوهر حقوق یکدیگر را رعایت کردند و با هم اخلاق خوش داشته و سازگاری نمودن با همکاری هم مشکلات را برطرف نموده و فرزندان را تربیت کردن جامعه ای که این طور خانواده ها را داشته باشد به صلاح خواهد رسید و نجات پیدا خواهد کرد اگر مصلحتی در جامعه باشد می تواند این طور جوامع را اصلاح نماید اگر خانواده ای نبود بزرگترین مصلحت هم بیابند نمی توان جامعه را اصلاح کنند. (مقام معظم رهبری مد ظله العالی در سومین نشست اندیشه های راهبردی با موضوع زن و خانواده ۹۰/۱۰/۱۴)

سبک زندگی تمدنی

سبک زندگی به مجموعه ای تقریباً هماهنگ از تمامی رفتارها و فعالیت های یک فرد در زندگی روزمره اطلاق می شود که تا حدی نیازمند مجموعه ای از عادت ها و جهت گیری هاست که از نوعی وحدت برخوردار است و ارتباط بین گزینش های فرعی موجود در یک الگوی نسبتاً منظم را تامین می کند (گیدنز، ۱۳۸۲، ۱۲۱). به بیان دیگر، می توان گفت که سبک زندگی مجموعه رفتارهایی است که فرد از آن ها برای برآورده کردن نیازهای روزمره خود و نیز برای هویت بخشی به خود انتخاب می کند.

سبک زندگی تحت تأثیر مؤلفه های مختلفی نظیر فرهنگ، پوشش، شغل، آموزش، هنر و ادبیات، معماری و هر چیز دیگری که بنیان های فرهنگی و اجتماعی جامعه را شکل می دهد، قرار دارد. هم چنین در شکل گیری سبک زندگی عوامل متعددی مانند علم، تکنولوژی، تاریخ، آداب و سنن و عرف دخیل می باشند و از آنجایی که این مؤلفه ها متغیر هستند و می توان گفت که سبک زندگی نیز مقوله ای ثابت و ایستا نیست. در حقیقت پیشرفت و یا عقب ماندگی جوامع با سبک زندگی آن جامعه است. می توان گفت که سبک زندگی از مولفه های مهم و تأثیرگذار بر جامعه است و چون امری پویا است با تغییر آن، تمدن نیز تغییر می کند. به دیگر بیان، رابطه ای که بین تمدن و سبک زندگی وجود دارد رابطه ای خطی نیست، بلکه رابطه ای چرخه ای است و هر دو بر یکدیگر اثر می گذارند که بتوان در این چرخه نقش موثر و بسزایی دارند و در باب رابطه ی زن و تمدن، باید گفت «تقریباً در تمامی مباحثی که در رابطه با تمدن مطرح می شود جایگاه و موقعیت زنان به عنوان معیاری برای سنجش سطح تمدن در نظر گرفته می شود» (مازلیش، ۲۰۰۴، ۱۵۷). هنگام بررسی نقش زنان در رابطه با تمدن، فرهنگ نقشی تعیین کننده ایفا می کند. به دیگر بیان، این تمدن نیست که نقش زنان را بر آن ها تحمیل می کند، بلکه فرهنگی که به آن تعلق دارند نقش ها را به آن ها دیکته می کند و بر اساس نقش های دیکته شده از سوی فرهنگ است که زنان سبک زندگی خود را تعیین می کنند. بنابراین می توان گفت که نقش های زنانه یکی از متغیرهای تأثیرگذار در ساخت تمدن است.

بنابراین آنچه که باید در فرایند تمدن سازی و توجه به سبک زندگی متناسب با فرهنگ ایرانی به آن اهمیت داده شود، نقش هایی است که زن در فرآیند دست یابی به تمدن بایستی برعهده گیرد. از این رو برای ساخت تمدن اسلامی ضروری است که هویت تمدنی همواره در مسیر تعالی و تکامل، بازتولید و تقویت شود و تنها از این طریق است که می توان به دست یابی به تمدنی متفاوت از تمدن غرب و سایر تمدن ها امید داشت و این هویت زمانی به طور صحیح شکل می گیرد که ریشه در ارزش های اسلامی ایرانی داشته باشد. (نیا فضا خاتمی ۱۳۹۳ تاریخ پذیرش ۱۳۹۶)

تقویت نیروی انسانی

تقویت نیروی انسانی خانواده ابتدایی ترین ولی قدرتمندترین نهاد برای تقویت نیروی انسانی است زیرا در خانواده است که فرایند رشد و تولید مثل و تامین نیروی انسانی، آغاز می شود، زنان به عنوان مادر بخش عظیم تری از عملکرد تولید مثل و نیرو را به عهده دارند به عنوان اولین آموزگاران نقش اصلی را در رشد و آموزش و پرورش ایفا می نمایند. زن به واسطه این استعداد طبیعی خود قادر است نیازهای عاطفی و معنوی خانواده را برآورده سازد، بدین وسیله بسترهای مناسب کمال رشد را به وجود می آورد. و تکامل اجتماعی پایدار در جهت فراهم آوردن انسجام جامعه و تقویت نیروی انسانی را در جامعه امکان پذیر می کند. زنان نقش اساسی در تقویت نیروی انسانی دارند نه تنها به این دلیل که آن نیمی از کل جمعیت را یا بیشتر آن را تشکیل می دهند بلکه به این سبب که در بیشتر جوامع زنان مسئولیت عظیمی در قبال تضمین تغذیه مناسب برای خانواده را بر عهده دارند امروزه زنان جامعه به عنوان قلب تقویت نیروی انسانی شناخته می شوند چرا که آنها نقش مهمی در تولید مثل، پرورش فرزندان، خانه داری، تجارت، اشتغال، تولید و آموزش و دارند، بنابراین تقویت نیروی انسانی جامعه بستگی به رشد و سرمایه گذاری روی زنان دارد و با سهیم شدن و حضور بانوان در اجتماع و فایده بزرگی نصیب جامعه می شود و نیروی سازندگی در جامعه تقویت می شود

الگوی بانوان تمدن ساز

بعد شناختی به معنای شناخت کامل زن و پی بردن زن به جایگاه واقعی خود است. اگر زن در جامعه شناخت صحیحی از منزلت و جایگاه واقعی خود نداشته باشد نمی تواند از جایگاه ویژه ای در تمدن اسلامی برخوردار باشد. تنها زمانی زن نقش آفرین است که بداند انسانیت او بر جنسیتش غلبه دارد و تنها ابزاری برای سرمایه داری و در خدمت مردان بودن نیست. زن برای رسیدن به این شناخت نیازمند الگویی مناسب است و الگویی تمدن ساز همچون حضرت خدیجه (س)، حضرت فاطمه (س)، حضرت زینب (س) و الگوی قرآنی همان طور که مقام رهبری (ره) در این خصوص می فرمایند: «تا آفتاب درخشان خدیجه کبری (س) و فاطمه زهرا (س) و زینب کبری (س) می درخشد درهای کهنه و نو «ضد زن» به نتیجه نخواهد رسید و هزاران زن کربلایی ما نه تنها خطوط سیاه ستم های ظاهری را درهم شکستند بلکه ستم های مدرن به زن را نیز رسوا و بی آبرو کرده اند. پیام رهبر انقلاب (ره) ما به کنگره هفت هزار زن شهید کشور. زن الگو، از دیدگاه قرآن مجید نیز فقط برای زنان الگو نیست، برای همه زنان و مردان است این از آن رو ست که درس آموز جان آدمی است و جان از آن جهت که موجودی مجرد است نه مذکر دارد و نه مونث (ر، ک: جواد آملی، ص ۶۴) سوره مبارکه تحریم حضرت آسیه (س) و حضرت مریم (س) را برای همه مؤمنین؛ اعم از زن و مرد به عنوان الگو و نمونه معرفی می کند: «وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ... وَمَرِّيمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَتُ فَرْجَهَا». آیاتی که بیانگر بحث الگویی هستند گاه تصریح به کلمه اسوه یا کلمات مشابه می کنند و گاه با ذکر ویژگی ها یا بیان داستان زندگی اسوه ها مردم را تشویق به پیروی از آن کرده اند. (مقاله نقش بانوان در ایجاد تمدن نوین اسلامی یا تاکید بر قرآن کریم و منویات مقام معظم رهبری، معصومه محمودی نسب، معصومه نیکو خصال)

همچنین زنان در هشت سال دفاع مقدس نیز با شجاعت و فداکاری خود نقش مهمی در حمایت از خانواده‌ها و جامعه ایفا کردند. آن‌ها با ایستادگی و تلاش‌هایشان، نشان دادند که زنان می‌توانند در سخت‌ترین شرایط نیز قوی و مؤثر باشند. همچنین، زنان مظلوم غزه و لبنان نیز با وجود چالش‌ها و مشکلات فراوان، همواره در تلاش برای حفظ هویت و فرهنگ خود هستند و به نوعی نماد مقاومت و امید به شمار می‌روند. این زنان، با ویژگی‌های خاص خود، به عنوان تمدن‌سازان در تاریخ شناخته می‌شوند و الهام‌بخش نسل‌های آینده هستند.

بنابراین زنان در محیط خانوادگی با متانت و تقوا و راست‌گویی و الگو گرفتن از زنان برجسته تاریخ می‌توانند محیط خانواده و جامعه را تحت اثر خود قرار دهند.

نتیجه گیری

پژوهش حاضر آثار و فواید حضور بانوان تمدن‌ساز را در عرصه اجتماع از منظر مقام معظم رهبری را بیان کرده است، در تمام مباحثی که در رابطه با یک بانوی تمدن‌ساز مطرح شده است، جایگاه و موقعیت زن به عنوان معیاری برای سنجش این تمدن در نظر گرفته شده است. از آنجا که تاریخ و آینده در دستان مادران و زنان یک جامعه است. زن مسلمان به عنوان، حیاتی‌ترین عنصر تشکیل‌دهنده یک خانواده، اساسی‌ترین رکن یک جامعه و مهم‌ترین عنصر تغییر و ساخت سبک زندگی و تشکیل تمدن اسلامی است. مقام معظم رهبری (ره) مهم‌ترین نقشی که اسلام برعهده ی زن نهاده و زن با ایفای آن می‌تواند زیربنای ساخت یک تمدن اسلامی را تضمین کند، نقش مادری است؛ چرا که تمدن‌ها توسط انسان‌های بزرگی ساخته می‌شود که وظیفه ی تربیت آنها با زن است. ام ابیها فاطمه زهرا (س)، نمونه ممتازی از ایفای نقش یک بانو مؤثر است که تمام بانوان تمدن‌ساز در طول تاریخ می‌توانند از ایشان الگو بگیرند.

زن باید به مقام و منزلت خود پی‌ببرد و با حفظ ارزش‌های خود، از وجود با برکت دردانه‌هایی همچون حضرت خدیجه کبری (س)، فاطمه زهرا (س) و حضرت زینب (س) الگو گیرد تا بتواند در مسیر تمدن‌سازی اسلامی مؤثر نقش آفرینی کند. و همچنین بانوی تمدن‌ساز به عنوان یکی از نهاد اصلی و پایه‌ای جامعه، نقش بی‌بدیلی در پیشبرد ارزش‌ها و فرهنگ‌های تمدن‌ساز ایفا می‌کند. از موارد دیگر فواید حضور بانوان تمدن‌ساز استحکام بخشیدن به خانواده با ایجاد پیوندهای عمیق عاطفی، حمایت‌های روانی و اجتماعی، و فراهم کردن محیطی امن برای رشد فرزندان، زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت جامعه است، و همچنین در زمینه مسائل معنوی، بانوان جزو پیشگامان حرکت معنوی انسان به سوی پیشرفته‌ها هستند. یکی دیگر از فواید حضور بانوان تقویت نیروی انسانی است که با حضور بانوان نیروی سازندگی در جامعه افزایش پیدا می‌کند. امید است که بانوان بتوانند نقش‌های بیشتری در جامعه داشته باشند و با این حضور باعث رشد و پیشرفت بیشتری باشند.

منابع

۱_ قرآن

۲_ دهخدا، علی اکبر لغت نامه دهخدا، تهران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران ۱۳۷۷ ش

۳_ مهدی بختیاری، ۱۳۹۳/۸/۲۴

۴_ آراسته خو، محمد، ۱۳۷۰، نقد و نگرش بر فرهنگ اصطلاحات علمی، اختصاصی

۵_ مقاله واکاوی نقش اجتماعی زن از منظر آیت الله خامنه‌ای مد ظله العالی

۶_ طیبیان، سید حمید، فرهنگ فرزانه، تهران: نشر و پژوهش فرزانه، ۱۳۷۵، گلستان قرآن، (هفته نامه)، تهران مرکز توسعه و ترویج فعالیت های قرآنی، بی تا

۷_ حمیم، سلیمان، فرهنگ جامع فارس، انگلیسی، چاپ سیزدهم، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۷۵ ش

۸_ عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ یازدهم تهران انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۶

۹_ مصدري، افشار، غلامحسین، نسرین حکمی، نسترن حکمی، فرهنگ فارسی، تهران: نشر فرهنگ معاصر بی تا

۱۰_ شمیم، علی اصغر، فرهنگ شمیم (امیرکبیر سابق)، بی جا انتشارات مدبر ۱۳۴۴، ه ش

۱۱_ ابن خلدون ۱۳۶۲

۱۲_ یاسری و نیلچی ۱۳۹۷

۱۳_ گیدنز، ۱۳۸۲

۱۴_ مازلیش، ۲۰۰۴

۱۵_ نیا فضه خاتمی ۱۳۹۳

۱۶_ جواد آملی، عبدالله، زن در آینه جلال و جمال، قم: اسرا، ۱۳۹۸، ش

۱۷_ کتاب نقش بانوان در تمدن سازی بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب، نادر کاظمی مرحله

۱۸_ مقاله نقش زنان در توسعه انسانی، دکتر سمیرا متقی دستیار گروه اقتصاد دانشگاه پیام نور

۱۹_ مقاله نقش بانوان در ایجاد تمدن نوین اسلامی با تاکید بر قرآن کریم و منویات مقام معظم رهبری، معصومه محمودی نسب، معصومه نیکو خصال

۲۰_ کتاب تاملی برجایگاه، کنگره بین المللی جایگاه و نقش زن از دیدگاه امام خمینی (س)، تدوین: کمیته علمی کنگره، ناشر کمیته تبلیغات و انتشارات ستاد، چاپ اول: زمستان ۱۳۷۹

۲۱_ خمینی، روح الله، صحیفه امام، تهران، مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی ره، ۱۳۷۸ ه ش

۲۱_ سایت دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی الخامنه ای khamenei.ir